

Orangeri

för bara 1.500 kronor per m²

Vem skulle inte vilja ha ett orangeri där persikor och vindruvor kan växa medan vinden viner i träden och regnet trummar på glastaket? Vi visar hur du bygger ett till ett överkomligt pris och hur du **med enkla medel kan få det att passa perfekt till huset.**

Gör Det Själv

SVÄRIGHETSGRAD

Du måste kunna lite av varje, eftersom du både ska mura, bygga i trä och lägga tegel på golvet.

LÄTT

SVÅRT

TIDSÅTGÅNG

Ett par veckor för två personer.

PRIS

Ca 35.000 kr, förutom tegelstenarna som vi fick gratis.

Den putsade och gulmålade sockeln och den röda trästommen ger orangeriet en egen stil som stämmer väl med resten av huset.

Det är inte bara på sommaren som drivhuset är varmt. Både vår- och höstmånaderna kan det bli riktigt varmt när solen ligger på.

Steen hade en föräning att det kunde dölja sig ett gammalt fundament under något som med tiden hade vuxit till en rejäl jordhög – och mycket riktigt. Efter mycket grävande blottades ett fundament på 4 x 6 meter. Den perfekta utgångspunkten för ett orangeri. Efter överenskommelse med en lokal entreprenör fick han gratis levererat två lass med använda tegelstenar, som rensades för hand med hjälp av goda grannar, efter konstens alla regler. Sockeln, som är gjord med en inner- och en ytermur, murade han upp av tegelstenarna han hade fått gratis, som därefter putsades. Resterande stenar lade han i ett snyggt fiskbensmönster på golvet. För att stämma överens med stilen på bostadshuset målade Steen allt trä med röd linoljefärg, varefter han reglade upp stommen och satte i en himla massa glasrutor. Slutligen strök han den putsade sockeln med två lager gul fasadfärg. Läs mer och se hur du kan bygga ett orangeri med en egen själ och gott om finurliga detaljer. □

Det går inte riktigt att se, men vi hade sådan tur att det dolde sig ett gammalt fundament under jord- och stenhögen.

1

Vi gräver lite extra, så att det blir 30 cm från det fasta jordlagret till ovensidan på fundamentet.

2

3

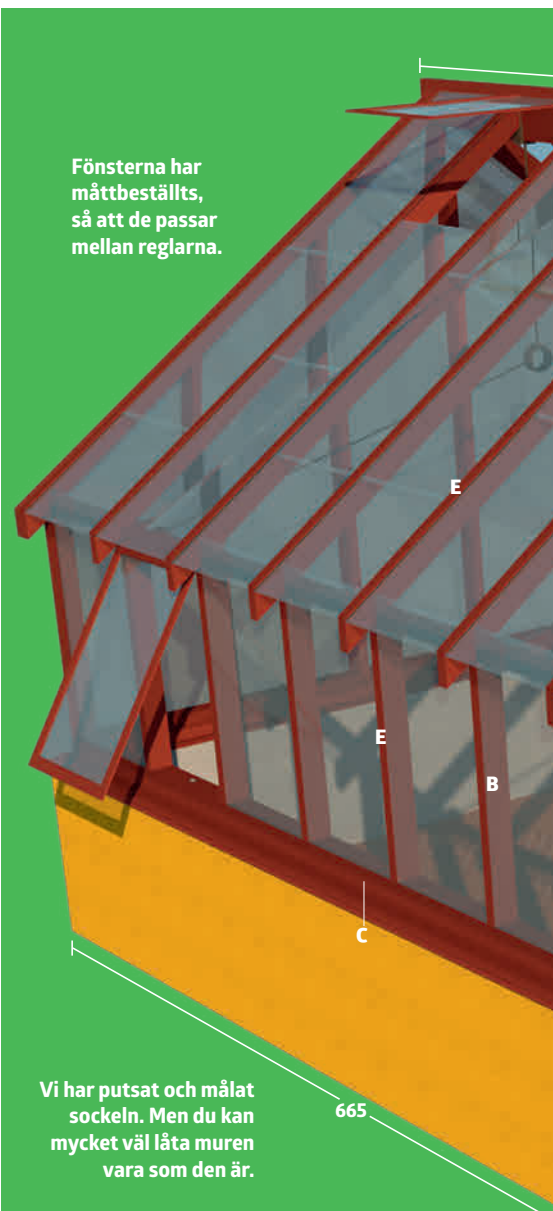
Gräv ut och rengör stenarna

Steen hade sådan tur att det dolde sig ett fundament under den gamla hönsgården, som han kunde gräva fram. Har du inte sådan tur får du ta det från början och gräva minst 90 cm ner till frostfritt djup och gjuta ett fundament enligt konstens alla regler.

1 Vi röjer områden från stenar och gräver allt vad vi kan. Eftersom vi inte behöver gräva i den hårda marken utan "bara" ta bort den lösa jorden som ligger ovanför marknivå, väljer vi att göra det med spadar och skottkärra. Här är det en riktigt god idé att ta hjälp av ett par vänner som inte är rädda för att ta i.

2 När fundamentet är framgrävt är det dags att detaljgranska det efter sprickor och håligheter. Vi har sådan tur att det bara finns kosmetiska skador som kan åtgärdas med murbruk.

3 För att hålla kostnaderna nere och tänka in återbruk i bygget har vi valt att rengöra alla stenar för hand. Vi fick stenarna gratis av ett lokalt företag, och med hjälp av goda grannar rengjorde vi alla stenar på ett par helger.

Fönsterna har måttbeställts, så att de passar mellan reglarna.

Vi har putsat och målat sockeln. Men du kan mycket väl låta muren vara som den är.

665

MATERIAL

Trä, 45 x 95 mm reglar:

- Takstolar (A)
- Stående reglar (B)
- Syll (C)

Regelträ:

- Nockbjälke (K)

Tryckimpregnerade brädor:

- Distansbräda, 25 x 125 mm (D)
- Fönsterlister, 9 x 43 mm (E)

Dessutom:

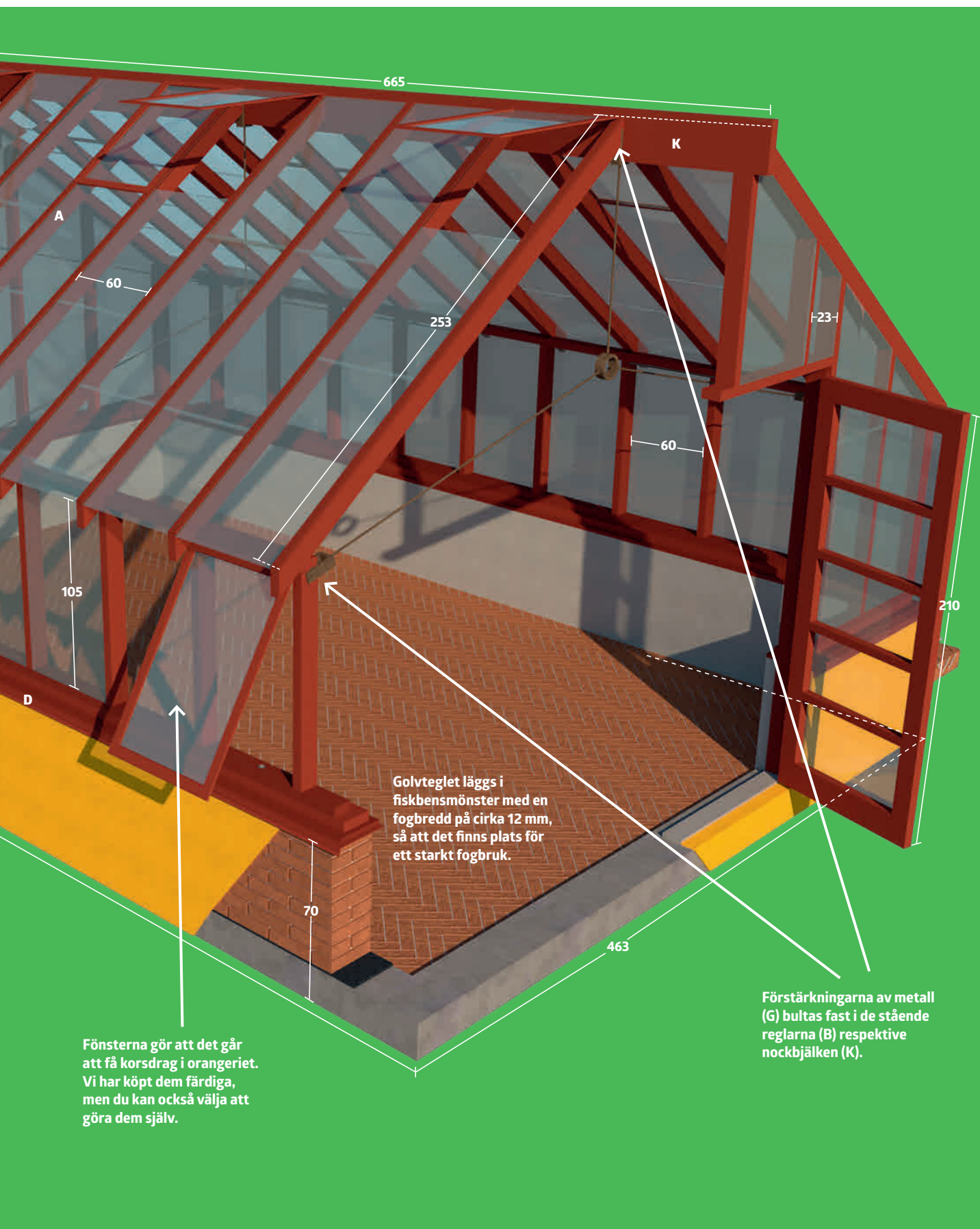
- Dubbeldörr
- 8 fönster
- Dropplista av zink (F)

- Glas, 610 x 2.010 mm
- Förstärkning av metall (G)
- Förstärkning av metall (H)
- Fönsterisolering
- Cirka 3.000 nya eller rengjorda tegelstenar
- 5 säckar sockelputs
- 3 hinkar putsfärg à 10 liter
- 8 st 10 mm gängstänger à 1 meter med tillhörande bultar (L)
- Skruv, 5 x 80 mm
- Skruv, 5 x 100 mm

SPECIALVERKTYG

- Glasskärare
- Stensax
- Vinkelslip
- Kap-/gersåg
- Murarverktyg

Innan vi lägger golvteglet isolerar vi golvet med cellplast, därefter lägger vi bärlager och sättsand.

Mura och putsa upp sockeln

Tegelgolvet, som har lagts i fiskbensmönster, är pricken över i. Det är inte så svårt att lägga det, så länge underlaget är helt jämnt och den första raden sten ligger vinkelrätt mot varandra. Sedan handlar det bara om att lägga resten av pusslet och foga med bruk.

1 Innan du lägger golvtegel i

fiskbensmönstret måste du se till att underlaget är jämnt. För att få ett jämnt underlag, och för att kylan inte ska tränga upp underifrån, har vi lagt 15 cm cellplast, 10 cm bärlager och 3 cm sättsand. Vi använder distansklossar på 12 mm för att få samma fogbredd överallt och en rätvinklig mall att lägga stenarna efter. Som fog använder vi ett vanligt fogbruk bestående av 1 del cement och 8 delar bruk.

2 Mura upp inner- och yttermuren

med ett bruk bestående av 8 delar bruk till 1 del cement. Lägg stenarna i förband och mura efter ett murarsnöre så att du hela tiden kan se så att du följer de raka linjerna. Kolla också ofta med ett vattenpass så att muren inte lutar inåt- eller utåt.

3 Dra på sockelputs på muren

med en glättbräda. Fukta muren med en våt kvast innan du drar på bruket. Lagret ska inte vara tjockare än att du kan ana konturerna av stenarna bakom putsen.

4 Låt putsen torka knappt en timme

och putsa därefter sockeln i cirklar med en putsbräda tills bruket "flyter" ihop och stenarna går att ana. Vi använder en skumklädd putsbräda, men du kan också använda en av hård plast.

5 Nu är sockeln färdig och golvet

ligger som det ska. Vi väljer att foga golvet med bruk för att få stenarna att ligga stadigt, men du kan också foga det med fogsand.

Så här lägger du golvtegel

Tegelgolvet är snyggt och det är inte så svårt att lägga det, så länge underlaget är helt jämnt och den första raden stenar ligger vinkelrätt mot varandra. I det här bildexemplet sätter vi stenarna i bruk, eftersom vi har ett underlag av lecablock. I golvet i orangeriet lägger vi dem dock direkt på sättsanden. Därefter handlar det bara om att lägga resten av pusslet och sedan foga med bruk.

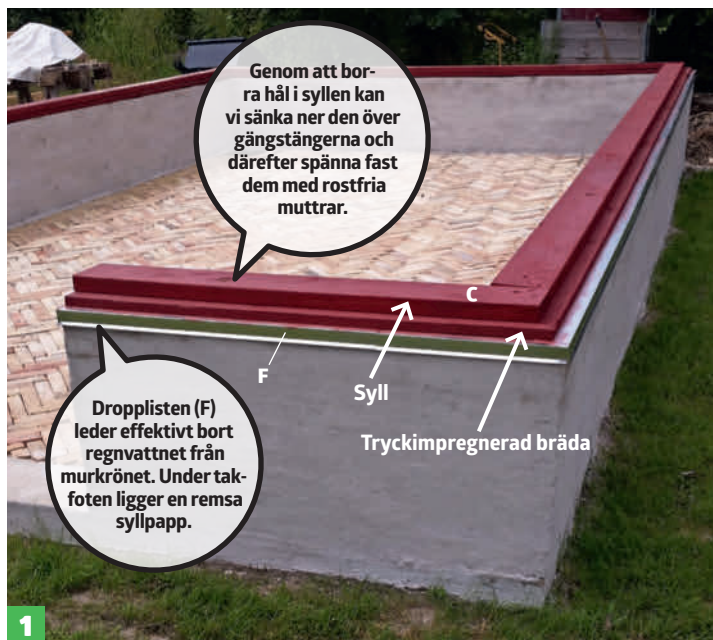

1. Lägg ut stenarna på en klick bruk. Såga till en liten vinkelrät skiva och använd den som mall, så att stenarna bildar en vinkel på 90°.

2. Kolla ofta med ett vattenpass så att stenarnas ovalsida fluktar med varandra. Finns det luft mellan vattenpasset och stenarna får du lägga mer bruk under de stenar som det handlar om.

3. Lägg resten av stenarna och se till att använda mall och distansklossar, eftersom mönstret lätt kan "sticka iväg" om du inte är noggrann.

4. Kapa de sista tegelstenarna med en vinkelslip och foga därefter hela golvet med ett fogbruk som blandas 1 del cement till 8 delar bruk.

På med syllar, sidor, takstolar och glas

Det är nu du ska ta hjälp av en kompis. När ni har monterat sidorna på marken ska de nämligen lyftas på plats och fästas i syllen (C). Nockbjälken ska också lyftas upp och stöttas medan de första takbjälkarna skruvas fast i den. Även när glaset ska sättas på plats är det en stor fördel att vara två. Men viktigast av allt är att se till att det är lika långt mellan de lodräta reglarna och mellan takstolarna, så att glastrutorna passar.

1 Innan vi spänner fast själva syllen (C) och distansbrädan (D) med hjälp av gängstängerna (L) och de tillhörande rostfria bultarna, lägger vi en remsa syllpapp på sockeln för att hindra fukt från att tränga upp i träet. Ovanpå syllpappen sätter vi en dropplista (F) och ovanpå den sätter vi en tryckimpregnerad distansbräda (D) och en syll (C).

2 Sätt ihop sidorna med 5 x 100 mm skruv medan de ligger på marken och lyft dem därefter på plats. Skruva fast undersidorna i syllen (C) med 5 x 80 mm skruv. Fräs dessutom en liten fördjupning på 5 mm i takstolarna (A) som de 3 mm tjocka drivhusrutorna kan ligga i. Fördjupningen ska även vara 5 mm bred.

3 Såga till alla takstolar och lyft nockbjälken på plats. Låt bjälken vila på den mittersta regeln på orangeriets gavel och sätt därefter tre takstolspar, så att den ligger kvar.

4 Skruva fast resten av de stående reglarna (B) vid gavlarna på orangeriet, så att hela stommen blir redo för dörr, fönster och glastrutor. För att underlätta arbetet så mycket som möjligt och för att inte behöva skära för mycket glas är det 600 mm mellan alla regler och takstolar. Det stämmer nämligen med att vi har måttbeställt allt glas 3 x 610 x 2.010 mm. Vi fräser fördjupningar i takstolarna (A) som är 5 mm breda på vardera sida, så att glaset passar perfekt på bredden. Det betyder att vi bara behöver skära till det på längden.

5 Sätt i glastrutorna och kom ihåg isolering, så att de inte spricker när du spikar fast fönsterlisterna (F) i takstolarna (A). Montera dörr och fönster, och måla eventuellt sockeln med putsfärg. Vi har använt en diffusionsöppen färg i en gul nyans.

Genomtänkta detaljer

I två av hörnen har vi inte lagt cellplast, bärlager, sättsand och golvtegel för att ge plats åt ett par mindre träd. I det här hörnet har vi planterat ett exotiskt persikoträd, som växer lugnt och tryggt bakom det tunna växthusglaset året runt.

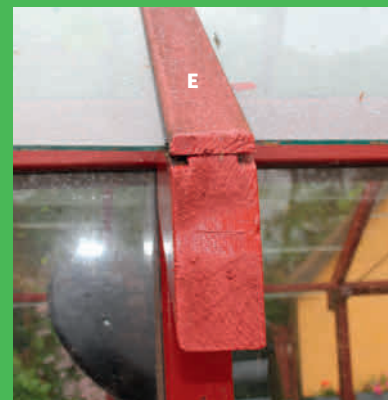
För att "binda ihop" takstolarna har det tvärs över dem satts långa förstärkningar av metall (H). Förutom att förstärka konstruktionen kan de också användas som spaljeer och att hänga lampor i.

För att stärka takkonstruktionen och för att slippa en klassisk hanbjälke, som kan kännas lite överdimensionerad i ett "lätt" orangeri som det här, har vi fått specialgjort en "hanbjälke" av metall (G). Den speciella utformningen gör att den håller ihop sidorna och nockbjälken, och så lägger man nästan inte märke till den med dess roströda färg.

"Hanbjälken" (G) fästs med en bult genom en stående regel på vardera sida och en i nockbjälken.

Fönsterlisten (E) klämmer lätt om glaset som ligger i utfräsningen på en mjuk isolering på båda sidor.